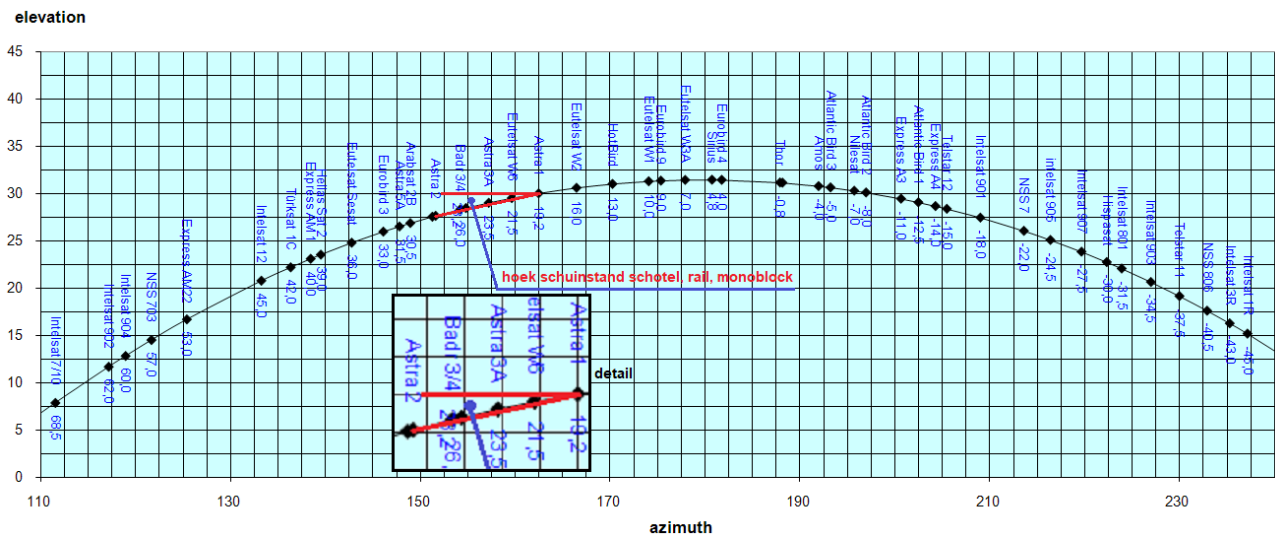

De schuinstand berekenen van een schotel, multifeed rail of monoblock

Er bestaan diverse calculators waarmee de schuinstand van de rail bepaald kan worden. Merkwaardig is dat die allemaal een andere waarde aangeven.

Calculators die hiervoor gebruikt kunnen worden zijn:

- Satlex WaveFrontier Toroidal calculator, http://www.satlex.be/nl/wavefrontier_calc.html
- Big Bisat Aligment Software, <http://pointage.visiosat.com/Default.aspx>
- Dishpointer Multi-Inb (onderaan in de satellietlijst), <http://www.dishpointer.com/>

Om eens aan te geven hoe groot de verschillen zijn die de diverse calculators aangeven, laat ik de berekeningen van de drie calculators eens zien.

Omdat de calculator van Dishpointer slechts enkele gecombineerde satellietposities weer geeft, heb ik gekozen voor de schuinstand van de triple-Inb voor de combinatie van de Astra 19,2 - 23,5 - 28,2.

Om een makkelijke locatie in te voeren heb ik gekozen voor 52,000 graden noord en 5,000 graden oost gelegen tussen Lopic en IJsselstein dus redelijk centraal gelegen in Nederland.

- de Satlex WaveFrontier Toroidal calculator geeft aan: 102,34° ofwel -12,34° schuin.
- de BigBisat calculator geeft aan: -13,83° schuin.
- de calculator van Dishpointer geeft aan: 96,4° ofwel -6,4° schuin.

Dit zijn dwaze verschillen. Waarom Dishpointer er zo ver naast zit is me volkomen duidelijk. De drie Astra satellieten hebben een aangepaste skew van 7,5 graden en daar houdt die calculator wel tekening mee als je de skew van een enkele Inb wilt weten maar niet bij deze multifeed berekening. Zou je die correctie wel toepassen, dan zou de schuinste $6,4^{\circ} + 7,5^{\circ} = 13,9^{\circ}$ schuin zijn. Dat is een aardig eind in de richting.

Tja, van welke calculator moet je nu uit gaan?
Geen van drie.

In de satellietwereld is de wiskundige Jens T. Satre een hoog aangeschreven persoon. Deze heeft vele calculators gemaakt om van alles en nog wat uit te rekenen ten behoeve van satellietontvangst en de waardes die daarin weergegeven worden zijn 100% te vertrouwen.

Eén van zijn sites is deze: <http://www.satellite-calculations.com/Satellite/lookangles.htm>

Dit is een zeer nauwkeurige site met berekeningen tot 3 cijfers achter de komma, feitelijk onnodig maar om afrondingsverschillen te voorkomen mooi meegenomen.

Met behulp van deze site gaan we de schuinite eens uitrekenen voor de triple-Inb t.b.v de Astra 19,2-23,5-28,2.

We gebruiken de twee buitenste satellieten, dus de 19,2 en 28,2 oost om de schuinite te bepalen.

Bij het invoeren van de coördinaten 52.000 noord en 5.000 oost vinden we de volgende gegevens:

Astra 2F op 28,20 oost

- satelliet elevatie: 26,759°

- polarmount hour angle 154,496°

Astra 1KR op 19,214 oost

- Satellite elevatie: 29,050°

- polarmount hour angle 164,346°

(let op: deze waardes veranderen continue een klein beetje aan de actuele satellietpositie)

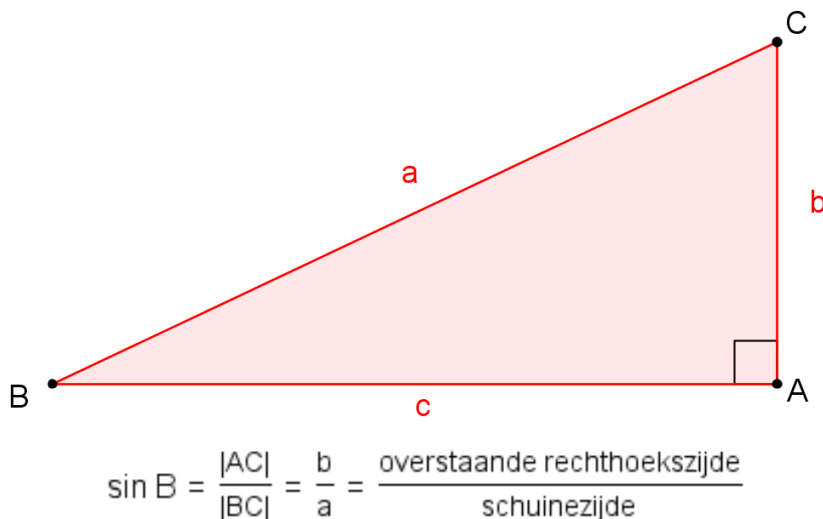
Het verschil in elevatie tussen deze 2 satellieten is dus 29,050-26,759=2,291°

Het verschil in polarmount hour angle tussen deze twee satellieten is dus 164,346-154,496=9,850°

Waarom gebruik ik de polarmount hour angle verschillen?

Dat is de hoek tussen de twee satellieten gemeten in de richting van de satellieten. Dat is dus wat anders dan de hoek tussen de twee satellieten gemeten in Azimuth die op een horizontaal vlak op aarde is gemeten.

Nu kunnen we met behulp van sinus de schuinite van de rail of monoblock bepalen.

De schuine zijde in de driehoek (a) is het verschil in polarmount hour angle, in dit geval 9,850°

Het hoogteverschil tussen de elevatie is de overliggende zijde (b), in dit geval 2,291°

Als we nu deze twee getallen delen, dan hebben we de sinus.

Dat is dus 2,291:9,850=0,23258

De hoek is dan 13,45°

Wat gaven de calculators aan?

- de Satlex WaveFrontier Toroidal calculator $-12,34^\circ$ schuin.
- de BigBisat calculator $-13,83^\circ$ schuin.
- de calculator van Dishpointer $-6,4^\circ$ schuin.

Je ziet dat de BigBisat calculator er het dichtste bij zit.

Maar er is nog een andere eenvoudige manier om de schuinstand bij benadering uit te rekenen, namelijk het gemiddelde nemen van de 2 buitenste satellietstekes.

Hiervoor gebruik ik Satlex AZ/EL calculator, http://www.satlex.be/nl/azel_calc.html

Deze geeft voor locatie 52,000 noord en 5,000 oost het volgende aan:

Astra 28,2 skew $-17,11^\circ$

Astra 19,2 skew $-10,85^\circ$

Het gemiddelde van deze twee waardes is $13,98^\circ$, een afwijking van een halve graad maar voor de meeste gevallen goed bruikbaar, zeker voor een monoblock waar de koppen dicht bij elkaar staan.

Sprietje